TRIBUNAL GHALL-INVESTIGAZZJONI TA` INGUSTIZZJI

IMHALLEF

ONOR. C. FARRUGIA SACCO B.A., LL.D.

Rikors Numru: 298/97

Emanuel Cassar

vs

Kummissarju tat-Taxxi Interni

Illum 20 ta' Novembru, 2001.

It-Tribunal,

RIKORS:

Ra r-rikors li bih ir-rikorrent wara li ppremetta illi huwa sofra ingustizzja meta fil-1990 gie mcahhad mill-opportunita' li japplika ghal promozzjoni, ingustament.

Illi huwa dahal fil-1979 jahdem bhala "stamper" Grupp C mal-Gvern fid-Dipartiment tat-Taxxi Interni wara li kien ilu mal-Korp tal-Pijunieri mill-1972.

Illi fil-1990 saret sejha ghall-mili tal-post ta' Supervisor fid-Dipartiment tat-Taxxi Interni, u s-sejha saret biex persuna li kienet

intbaghtet ftit taz-zmien qabel tahdem fid-Dipartiment, tigi mlehhqa hija Supervisor fuq ir-rikorrent u impjegati ohra li jaghmlu l-istess xoghol, minghajr ma r-rikorrent u l-impjegati l-ohra bhalu, ikollhom l-opportunita` li japplikaw ghall-post. (Dok A)

Illi ftit ta’ zmien qabel, persuna ohra li kienet tahdem fl-istess grad tar-rikorrent, giet ittrasferita f’Dipartiment iehor, u nghata promozzjoni minghajr sejha ghall-applikazjonijiet u minghajr ebda procedura normali, fil-waqt li r-rikorrent ma nghatax l-istess trattament.

Ghaldaqstant ir-rikorrent talab li dan it-Tribunal jinvestiga l-ilmenti tar-rikorrent skond il-ligi u jinghata lir-rikorrent rimedju xieraq, fosthom, li jigi kkunsidrat ghal promozzjoni ghal grad ta’ Supervisor, u jinghata kumpens ghat-telf finanzjarju li huwa sofra, jew kumpens ghall-ingustizzji li sofra.

Ra l-lista tax-xhieda u dokument prezentati mir-rikorrent.

ECCEZZJONIJIET:

Ra r-risposta tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni li eccepixxa:

Illi l-post ta’ “Supervisor” in kwistjoni imtela fuq rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku wara li saret selezzjoni skond ir-regolamenti ta’ l-istess Kummissjoni u l-ilment huwa ghalhekk inammissibbli fit-termini ta’ l-Artikolu 5(3)(b) ta’ l-Att VIII ta’ l-1997 sakemm ir-rikorrent ma jippruvax

illi huwa kien ghamel petizzjoni dwar il-hatra jew promozzjoni in kwistjoni fit-termini tal-paragrafu 1.1.7 ta' l-ESTACODE.

Illi s-sejha ghall-applikazzjonijiet li minnha jidher li qed jilmenta r-rikorrent kienet wahda ghal "supervisor" mara u kien ghalhekk illi r-rikorrent ma setax japplika.

Illi meta l-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku fid-19 ta' Frar 1990 kienet staqsiet ghalhiex is-sejha kienet ghal-"supervisor" mara il-Kummissarju tat-Taxxi Nterni kien spjega li fid-dipartiment kien hemm xi hmistax impjegati nisa li kienu f'karigi klassifikati bhala 'minor staff' u ghalhekk kien inhass illi 's-supervisor' mara kienet tkun aktar idoneja minn ragel.

Illi l-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku kienet accettat l-ispjegazzjoni tad-Dipartiment u s-sejha ghall-applikazzjonijiet harget ghal-'supervisor' mara u l-post imtela konformement.

Illi huwa generalment accettat illi l-fatt illi wiehed jirrizerva certi postijiet ghal impjegati nisa, u dan sabiex jippromwovi l-ugwaljanza tan-nisa b'mod prattiku, u ma jikkostitwix fih innifsu, diskriminazzjoni censurabbli.

Illi dwar dikjarat fir-rikors dwar xi persuna ohra li allegatament giet trasferita f'dipartiment iehor u nghatat promozzjoni l-intimat irrleva li huwa ma jistax jigi tenut jirrispondi ghal dak li jkun gara f'dipartimenti ohra u li fi kwalunkwe kaz iridu jinghataw dettalji ta' dak li qed jigi allegat.

Ra l-lista tax-xhieda ta' l-intimat.

Ra l-atti kollha tal-kawza.

Sema' lix-xhieda bil-gurament.

Sema' l-abili difensuri.

PROVI:

Ikkunsidra

Illi xehed ir-rikorrent li kkonferma li x-xoghol tieghu kien bhala Stamper Group C. Sostna li meta harget l-applikazzjoni ghal certu Josephine Gatt din ma kenitx taghmel ix-xoghol taghhom ezattament izda kellha x' taqsam mal-Posta. Kienet lahqet Supervisor din Josephine Gatt pero` aktar tard l-Ministru Bonello Du Puis hareg call for applications. L-applikazzjonjiet kienu call for applications minn Group C ghal Goup D. Semma wkoll li tlahhqu Polidano u Mifsud minnflokhom ghaliex dawn intabaghatu fid-Dipartiment tal-Lottu meta huma ma ntbaghatux. Sostna li ma kienux jafu bil-call for applications ghax ma nfurmahom hadd. Semma wkoll li Salvu Bonnici nghata l-promozzjoni ghal Group D u dan ukoll minghajr call for applications. Zied li skond l-Estacode Appendix 8 page 40 Section 1 l-istampers Group C ghandhom ikunu jahdmu fid-Dipartiment tal-Lottu.

F' dan l-istadju t-tribunal qieghed jirreferi ghad-decizjoni moghtija minnu llum stess fis-sentenza fl-ismijiet Joseph Farrugia vs Kummissarju tat-Taxxi Interni (Rikors nru. 293/97) u minnflok ma

jirriproduci l-bqija tax-xhieda jaghmel riferenza ghal dak fl-imsemmija sentenza. Ghalkemm konkluzjonijiet huma identici, qieghedin jigu riprodotti hawn taht.

Konkluzjonijiet:

Illi ghalhekk jirrizulta li l-ilment tar-rikorrent hu bazat fuq zewg aspetti. L-ewwel wiehed huwa dak tas-sejha 71/90 waqt li t-tieni wiehed huwa li persuni ohra li kienu jahdmu bhar-rikorrent gew trasferiti f' dipartiment iehor u sussegwentement inghataw promozzjoni.

Dwar l-ewwel aspett tal-ilment dan hu bazat fuq il-mod kif harget l-OPM Circular 71/90, "Post of Supervisor (Female) in the Inland Revenue Department, Group D". Mill-istess dokument esebit jirrizulta car li l-applikazzjonijiet kienu miftuha ghal dak imsemmi fl-ewwel paragrafu "Female Government employees who wish to be considered for the appointment to the post of Female Supervisor …"

Issa rrizulta car li t-tip ta' xoghol li ried jigi attwat ma kienx xi xoghol li jinnecessita li dan isir minn mara ad eskluzjoni ta' ragel. It-Tribunal jikkondividi perfettament l-insenjament tal-kawza fl-ismijiet Victoria Cassar kontra l-Awtorita` Marittima ta' Malta et deciza mill-Qorti Kostituzzjonali fit-2 ta' Novembru 2001, u Rose Anne Galea vs Onor Prim Ministru deciza mill-Qorti Kostituzzjonali fil-11 ta' April, 1995. Bazat fuq l-artikoli 14 u 45 tal-Kostituzzjoni u l-artikoli 3, 8, u 14 tal-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem [Kap 319], hu essenzjali li jkun hemm l-ugwaljanza u l-parita` tas-sessi ghal kull impjieg. Dan naturalment

jista' jkollu l-eccezzjoni tieghu meta jkun hemm impiegi li minn natura essenzjali taghhom jirrikjedu bilfors li l-applikant irid ikun mara jew ragel. It-Tribunal jifhem li postijiet bhal Security Frisker kif kienet precedentement Josephine Gatt jirrikjedu li biex taghmel Security Frisking fuq nisa u tfajliet kemm mill-aspett morali kif ukoll socjali jinnecessitaw li persuna tkun mara izda ma jarax kif ghall-post ta' Supervisor bhal dak riferut ghalih fl-ilment dan jirrikjedi bilfors li kellha tkun mara specjalment meta l-impjegati ta' taht l-istess supervisor setghu jkunu rgiel.

Ghalhekk jirrizulta car li meta harget l-applikazzjoni, il-mod kif harget din ingustament laqtet lir-rikorrenti. Certament ir-rikorrenti bata l-konsegwenza ta' tali decizjoni ghax ma setax jilhaq Supervisor. Izda t-Tribunal huwa ffaccjat bil-problema li jekk ir-rikorrent kienx adegwat ghall-post imsemmi minhabba li m' ghandux informazzjoni necessarja u skeda komparattiva ta' snin ta' servizz, kwalifiki u kwalitajiet ohra kemm tar-rikorrenti, tal-persuna appuntata kif ukoll ta' possibbli applikanti ohra. Jinghad li barra mir-rikorrenti li l-kaz tieghu qieghed jigi ezaminat kien hemm ukoll persuni ohra li xtaqu wkoll japplikaw ghall-dan il-post izda li minhabba l-istess cirkostanzi li bata minnhom l-istess rikorrenti sofrew ukoll minnhom dawn il-persuni l-ohra. Illi ghalhekk ghalkemm jirrizulta li saret ingustizzja fil-konfront tar-rikorrent u dan bil-mod kif definita fl-Att VIII tal-1997 fl-istess hin ir-rikorrent ma jistax b' certezza jghid li kien hu li kien sejjer jilhaq f' dik il-kariga. Zgur hu, li ma setghux jilhqu dawk kollha li kienu interessati f' dan il-post. It-Tribunal ma jistax f' dan il-kaz jasal li jirrikmanda l-promozzjoni ghall-post ta' supervisor ghax la ghandu u anqas jista' jkollu provi konkluzivi li kien ikun ir-rikorrent li kien

haqqu tali promozzjoni ad eskluzjoni ta' nies fl-istess kategorija tieghu. Ghalhekk filwaqt li jichad l-eccezzjonijiet tal-intimat jiddikjara li jista' jasal biss ghal kumpens finanzjarju fuq dan l-aspett.

Dwar it-tieni aspett tal-ilment jinghad li d-dipartiment l-iehor riferut huwa d-Dipartiment tal-Lottu ossija kif riferut Lotteriji izda minn ezami ta' min hu intimat f' din il-kawza jirrizulta car li d-Direttur ta' dan id-dipartiment ma giex imharrek u li ghalhekk li kieku stess ipotetikament kellu jinsab xi gustifikazzjoni fl-ilment tar-rikorrent xorta wahda dan ma jistax jigi attwat ghax l-istess Direttur tal-Lottu mhux parti fil-kawza. Ghalhekk huwa inutli li jsir ezami tal-istess mit-Tribunal. Ghalhekk it-Tribunal jilqa' l-eccezzjoni moghtija fl-ahhar paragrafu tar-risposta tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni li hu ma jistax jigi tenut jirrispondi ghal dak li jkun gara f' dipartimenti ohra.

Peress li ghalhekk isib l-ilment gustifikat dwar l-ewwel aspett tieghu kif fuq imsemmi, u peress li ma jistax f'dan il-kaz jordna rimedju kompensattiv ghar-raguni fuq spjegata, it-Tribunal jirrikmanda li jsir hlas ta' kumpens ta' tmien mitt lira [LM800].

Spejjez kontra l-intimat.